

Ngày soạn:

CHUYÊN ĐỀ 2. TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT
CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC
(Thời gian thực hiện: 15 tiết)

GV soạn: Nguyễn Thị Thái, Trung tâm GDNN- GDTX Huyện Hiệp Hòa, Bắc Giang.

A. MỤC TIÊU CHUNG

1. Về kiến thức

- HS hiểu được thế nào là chuyển thể tác phẩm văn học.
- HS tìm hiểu và nắm được các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học.
- HS hiểu được mối quan hệ giữa tác phẩm văn học và các loại hình nghệ thuật khác.

2. Về năng lực

- HS có năng lực khái quát và nhận diện các vấn đề lí luận liên quan đến văn học.
- HS có năng lực thẩm mĩ và biết sử dụng ngôn ngữ trong quá trình chiếm lĩnh tri thức.
- HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

3. Về phẩm chất

Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể, ...

B. TIẾN TRÌNH BÀI DẠY

Tiết 1, 2, 3:

TÌM HIỂU TRI THỨC TỔNG QUÁT

(Thời gian thực hiện: 3 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- HS hiểu được mối quan hệ giữa văn học và các loại hình nghệ thuật khác.
- HS hiểu và phân tích được đặc trưng cơ bản của các loại hình nghệ thuật như hội họa, âm nhạc, điện ảnh.

2. Về năng lực

- HS biết cách thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học, bao gồm: giải mã các kí hiệu nghệ thuật, nhận xét và đánh giá được giá trị của các tác phẩm nghệ thuật.
- HS biết cảm thụ nhiều loại hình nghệ thuật như âm nhạc, hội họa, điện ảnh, sân khấu, ...
- HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

3. Về phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể, ...

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

- Máy chiếu (nếu có), tư liệu liên quan;
- Giấy A0 hoặc bảng phụ để HS trình bày kết quả làm việc nhóm;

2. Học liệu:

- Sách giáo khoa, sách giáo viên, phiếu học tập...
- Một số tranh, ảnh có trong SGK *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12* hoặc do GV sưu tầm;

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Tổ chức

Lớp	Tiết	Ngày dạy	Sĩ số	Vắng

2. Kiểm tra bài cũ:

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a. **Mục tiêu:** HS có tâm thế hứng thú, sẵn sàng tiếp cận bài học.

b. **Nội dung:** Trò chơi *Ai nhanh hơn*.

c. **Sản phẩm:** Câu trả lời của HS.

d. **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của gv và hs	Dự kiến sản phẩm
B1: Chuyển giao nhiệm vụ: GV trình chiếu hình ảnh một số bức tranh, đoạn phim hoặc cho HS nghe một số ca khúc được chuyển thể từ các tác phẩm văn học, yêu cầu HS đoán tên của các tác phẩm văn học đã được chuyển thể. Ví dụ: Bức tranh <i>Thúy Kiều – Kim Trọng</i> (Mai Trung Thứ); bộ phim <i>Cánh đồng bất tận</i> (Nguyễn Phan Quang Bình), <i>Đất rừng phương Nam</i> (Nguyễn Quang Dũng), <i>Mắt biếc</i> (Victor Vũ), <i>Tam quốc diễn nghĩa</i> (Vương Phù Lâm); ca khúc <i>Màu tím hoa sim</i> (Dzũng Chinh);... B2: Thực hiện nhiệm vụ: HS quan sát và gọi tên các tác phẩm văn học đã được chuyển thể sang loại hình nghệ thuật khác. B3: Báo cáo nhiệm vụ B4: Nhận xét, đánh giá, dẫn dắt vào bài mới	Tên tác phẩm văn học đã được chuyển thể: <i>Truyện Kiều</i> (Nguyễn Du); <i>Cánh đồng bất tận</i> (Nguyễn Ngọc Tư); <i>Đất rừng phương Nam</i> (Đoàn Giỏi), <i>Mắt biếc</i> (Nguyễn Nhật Ánh), <i>Tam quốc chí thông tục diễn nghĩa</i> (La Quán Trung); <i>Màu tím hoa sim</i> (Hữu Loan);...

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

a. **Mục tiêu:**

- HS nắm được thuật ngữ chuyển thể và chuyển thể văn học.
- HS hiểu được mối quan hệ giữa văn học và các loại hình nghệ thuật khác.
- HS hiểu được các phương thức của quá trình chuyển thể một tác phẩm văn học sang một tác phẩm thuộc loại hình nghệ thuật khác.

b. **Nội dung:** Tìm hiểu phần *Tri thức tổng quát* trong SGK bao gồm ba nội dung lớn: *Chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học*, *Các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học*, *Tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể*.

c. **Sản phẩm:** Tri thức về chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học.

d. **Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của gv và hs	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Tìm hiểu về thuật ngữ chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học B1: Chuyển giao nhiệm vụ: - GV cho HS đọc nội dung trong SGK (tr. 34 – 35) và vẽ sơ đồ tư duy trình bày nội dung, lịch sử của khái niệm chuyển thể, chuyển thể tác	1. Chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học 1.1. Chuyển thể là “kể” lại câu chuyện (bao gồm lịch sử, sự kiện, nhân vật,... hay chỉ đơn thuần là một ý tưởng, cảm xúc, cảm giác,...) mà tác phẩm gốc đã

phẩm văn học.

- GV cho HS làm việc theo nhóm nhỏ (chia theo từng bàn hoặc theo cặp).

B2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS làm việc theo nhóm nhỏ.

- HS vẽ sơ đồ tư duy vào giấy và cử đại diện lên trình bày khi được GV yêu cầu.

B3: Báo cáo nhiệm vụ:

- GV gọi một nhóm lên vẽ sơ đồ tư duy trên bảng.

- Các nhóm còn lại quan sát để nhận xét, bổ sung.

B4: Nhận xét, đánh giá:

- Các nhóm khác góp ý, nhận xét sơ đồ tư duy của nhóm trình bày trước lớp.

- GV chuẩn hoá kiến thức.

Hoạt động 2: Tìm hiểu về các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học

B1. Chuyển giao nhiệm vụ: GV chia lớp thành 4 nhóm.

Nhóm 1, 2 thực hiện phiếu học tập số 1.

Nhóm 3, 4 thực hiện phiếu học tập số 2.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

1. Lấy ví dụ về hiện tượng chuyển thể tác phẩm văn học theo phương thức bám sát tác phẩm gốc.

2. Theo em, việc chuyển thể bám sát tác phẩm gốc có ưu điểm và hạn chế gì?

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

1. Lấy ví dụ về hiện tượng chuyển thể theo phương thức ít bám sát tác phẩm gốc.

2. Nêu những yếu tố thường thay đổi khi thực hiện chuyển thể theo phương thức ít bám sát tác phẩm gốc.

3. So sánh sự khác biệt trong một số yếu tố

thể hiện bằng ngôn ngữ riêng của một loại hình nghệ thuật khác.

1.2. Chuyển thể tác phẩm văn học là thuật ngữ có sự biến động về nội dung trong quá trình sử dụng.

-Ban đầu, thuật ngữ *chuyển thể tác phẩm văn học* chỉ được dùng để nói về việc chuyển tác phẩm văn học thành một vở kịch trên sân khấu hoặc một bộ phim trên màn ảnh.

- Về sau, nội hàm của thuật ngữ được mở rộng. Theo đó, việc chuyển hệ thống kí hiệu ngôn từ trong tác phẩm văn học thành hệ thống kí hiệu riêng của điêu khắc, hội họa, âm nhạc,... cũng được xếp vào hiện tượng chuyển thể tác phẩm văn học.

- Việc chuyển thể tác phẩm văn học đã được thực hiện từ thời xa xưa.

- Ngày nay, hiện tượng chuyển thể tác phẩm văn học còn xảy ra với các loại hình nghệ thuật hoặc các sinh hoạt mang tính nghệ thuật khác như nhiếp ảnh, nghệ thuật thị giác, nghệ thuật sắp đặt, trò chơi điện tử, công viên chủ đề,...

→ Khi thường thức, tìm hiểu vấn đề chuyển thể văn học, chúng ta cần đặt tác phẩm văn học và tác phẩm chuyển thể bên cạnh nhau trong một bối cảnh lịch sử và bối cảnh văn hoá cụ thể.

2. Các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học

2.1. Hai phương thức chuyển thể phổ biến

- Chuyển thể bám sát tác phẩm gốc.

- Chuyển thể ít bám sát tác phẩm gốc.

2.2. Các yếu tố thường gây chú ý khi chuyển thể tác phẩm văn học: chủ đề, nhân vật, không gian và thời gian, điểm nhìn, kết cấu.

3. Tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể

3.1. Tác phẩm văn học và tác phẩm điện ảnh chuyển thể

giữa tác phẩm chuyển thể và tác phẩm gốc mà em vừa lấy ví dụ.

4. Theo em, việc chuyển thể ít bám sát tác phẩm gốc có ưu điểm và hạn chế gì?

B2. Thực hiện nhiệm vụ:

- Các nhóm làm việc theo yêu cầu của các câu hỏi trong phiếu học tập.

- Phân công trình bày và trả lời câu hỏi thảo luận.

B3. Báo cáo kết quả

- Các nhóm trình bày kết quả theo yêu cầu của GV.

- Các nhóm còn lại nhận xét, góp ý, thảo luận.

B4. Nhận xét, đánh giá:

- GV nhận xét và chuẩn hoá kiến thức.

- GV có thể chiếu nhanh video clip giới thiệu các hiện tượng chuyển thể từ văn học sang các loại hình nghệ thuật khác như điện ảnh, hội hoạ, âm nhạc, ...

- Yêu cầu HS phát hiện và gọi tên các loại hình nghệ thuật đó.

Hoạt động 3: Tìm hiểu mối quan hệ giữa tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể

B1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV cho HS đọc phần nội dung liên quan trong SGK tr. 35 – 37.

- GV chia lớp thành các nhóm và phân công mỗi nhóm chuẩn bị một nội dung để thuyết trình ở trên lớp theo hình thức báo cáo dự án nhỏ.

Nhóm 1: Trình bày lịch sử của các hình thức chuyển thể tác phẩm văn học sang các loại hình nghệ thuật khác?

Nhóm 2: Nêu điểm tương đồng, khác biệt giữa văn học với điện ảnh, âm nhạc, hội hoạ.

Nhóm 3: Liệt kê các yếu tố cần nắm bắt khi tìm hiểu về tác phẩm điện ảnh, hội hoạ, âm nhạc chuyển thể.

Nhóm 4: Trình bày về khả năng chuyển thể của tác phẩm văn học sang các lĩnh vực nghệ thuật khác (điện ảnh, hội hoạ, âm nhạc, sân khấu,...).

B2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Đại diện các nhóm trình bày dự án của nhóm

- Giữa hai loại hình văn học và điện ảnh có nhiều điểm tương đồng: thích hợp với việc “kể chuyện” (tự sự); có tính tổng hợp cao trong việc tái hiện cuộc sống. Tuy nhiên, nếu văn học “kể chuyện” bằng ngôn ngữ thì điện ảnh “kể chuyện” chủ yếu bằng hình ảnh và âm thanh.

- Tác phẩm điện ảnh có thể được xây dựng từ việc chuyển thể các tác phẩm văn học thuộc nhiều thể loại khác nhau như thơ ca, kịch, truyện ngắn, tiểu thuyết.

3.2. Tác phẩm văn học và tác phẩm hội hoạ chuyển thể

- Nếu văn học là nghệ thuật của thời gian thì hội hoạ là nghệ thuật của không gian. Thế mạnh của văn học là diễn tả một quá trình, còn thế mạnh của hội hoạ là khắc hoạ một khoảnh khắc. Văn học dùng ngôn từ để “kể” câu chuyện, còn hội hoạ dùng đường nét, màu sắc tác động trực tiếp vào thị giác để miêu tả đối tượng hay biểu đạt ý niệm.

→ Nhân vật và sự kiện thường được sử dụng như là nguồn cảm hứng và đề tài cho tác phẩm hội hoạ.

- Khi thưởng thức một tác phẩm hội hoạ chuyển thể, cần nắm vững các khái niệm như bố cục, màu sắc, hoà sắc, hình, khối, nét,...

3.3. Tác phẩm văn học và tác phẩm âm nhạc chuyển thể

- Cả văn học và âm nhạc đều là nghệ thuật của thời gian. Tuy nhiên, nếu văn học “kể” câu chuyện bằng ngôn ngữ thì âm nhạc “kể” câu chuyện bằng giai điệu, tiết tấu. Các đặc trưng loại hình trên khiến cho hình tượng trong văn học thường có tính xác định, còn hình tượng trong âm nhạc (nhất là với tác phẩm khí nhạc) thường có tính bất định, mơ hồ.

- Người ta có thể sử dụng tác phẩm văn học (toàn thể hoặc trích đoạn) như nguồn cảm hứng sáng tác bài hát, bản nhạc.

mình. - Các nhóm còn lại lắng nghe và suy nghĩ các vấn đề cần trao đổi, thảo luận. B3: Báo cáo kết quả GV gọi đại diện các nhóm báo cáo kết quả dự án nhỏ trong tiết học trên lớp. B4: Nhận xét, đánh giá: Các nhóm đặt câu hỏi và góp ý, đánh giá về phần trình bày của nhau. - GV chuẩn hoá kiến thức, nhấn mạnh yêu cầu khi thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ tác phẩm văn học	
---	--

PHIẾU ĐÁNH GIÁ

Nhóm thực hiện: Người đánh giá:

Tiêu chí	Kết quả		Bổ sung, góp ý
	Đạt	Chưa đạt	
Nội dung trình bày			
Cách thức, kỹ năng và thái độ khi trình bày			
Tương tác với người nghe (lắng nghe, trao đổi, thảo luận...)			

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: HS hình dung được tổng thể kiến thức của bài học.

b. Nội dung: HS sơ đồ hoá lại toàn bộ nội dung của bài học.

c. Sản phẩm: Sơ đồ tư duy của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV hướng dẫn HS vẽ lại sơ đồ tư duy bài học theo nhóm học tập.
- Các nhóm học tập thảo luận và trình bày sơ đồ tư duy của mình.
- GV nhận xét và nhấn mạnh các nội dung chính của bài học.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức của bài học để tìm hiểu, thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS tìm những ca khúc được chuyển thể từ tác phẩm văn học và thể hiện trên lớp.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV dành thời gian (khoảng 5 – 10 phút) cuối tiết học để HS tìm kiếm và trình bày một số bài hát được chuyển thể từ tác phẩm văn học.
- HS thực hiện nhiệm vụ và nêu cảm nhận về những ca khúc được chuyển thể.

4. Củng cố: Nhắc lại về thuật ngữ chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học

5. HDVN: Đọc tìm hiểu phần 1 chuyên đề 2.

Ngày soạn:

CHUYÊN ĐỀ 2.
TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT
CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC
Tiết 4, 5, 6, 7 - PHẦN 1. THƯỜNG THỨC MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT
ĐƯỢC CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC
Thời gian thực hiện: 4 tiết

Giáo viên soạn: Nguyễn Thị Thái, Trung tâm GDNN- GDTX Huyện Hiệp Hòa, Bắc Giang

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- HS hiểu được mối quan hệ giữa văn học và các loại hình nghệ thuật khác.
- HS hiểu và phân tích được đặc trưng cơ bản của các loại hình nghệ thuật như hội họa, âm nhạc, điện ảnh.

2. Về năng lực

- HS biết cách thường thức một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học, bao gồm: giải mã các kí hiệu nghệ thuật, nhận xét và đánh giá được giá trị của các tác phẩm nghệ thuật.
- HS biết cảm thụ nhiều loại hình nghệ thuật như âm nhạc, hội họa, điện ảnh, sân khấu,...
- HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

3. Về phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể, ...

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

- Máy chiếu (nếu có), tư liệu liên quan;
- Giấy A0 hoặc bảng phụ để HS trình bày kết quả làm việc nhóm;

2. Học liệu:

- Sách giáo khoa, sách giáo viên, phiếu học tập...
- Một số tranh, ảnh có trong SGK *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12* hoặc do GV sưu tầm;

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Tổ chức

Lớp	Tiết	Ngày dạy	Sĩ số	Vắng

2. Kiểm tra bài cũ:

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: : Huy động, kích hoạt kiến thức đã học trước đó và trải nghiệm của HS có liên quan đến nội dung bài học. Tạo tình huống có vấn đề để kết nối vào bài học.

b. Nội dung:

- HS hoạt động cá nhân

- GV hướng dẫn HS cách thức tìm hiểu và trình bày.

c. Sản phẩm: Kết quả trình bày của HS, phiếu học tập

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV và HS	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ - GV cho HS kể tên một số tác phẩm văn học đã được chuyển thể thành các loại hình nghệ thuật. - GV yêu cầu HS ghi chú vào nháp nội dung trình bày. B2. Thực hiện nhiệm vụ: - HS suy nghĩ và thực hiện nhiệm vụ. B3. Báo cáo thảo luận: - GV yêu cầu một số HS trả lời B4. Đánh giá kết quả thực hiện và dẫn dắt vào bài.	- HS hoàn thành nhiệm vụ

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Hoạt động 2.1. Từ tác phẩm văn học đến tác phẩm nghệ thuật chuyển thể

a. Mục tiêu:

- Phân biệt được những nét cơ bản giữa tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật.
- Nhận biết được thể nào là chuyển thể tác phẩm văn học.

b. Nội dung:

c. Sản phẩm: Các phiếu học tập.

d. Tổ chức thực hiện:

B1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập:

1) Nhóm 2 HS đọc mục *Tác phẩm văn học, tác phẩm nghệ thuật* (SGK *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12*, trang 26) và điền vào Phiếu học tập số 1:

Phiếu học tập số 1

TÌM HIỂU KHÁI NIỆM

Tác phẩm	Khái niệm/ đặc trưng
Tác phẩm văn học	
Tác phẩm nghệ thuật	

2) Cá nhân HS nghe 2 clip: clip ngâm thơ bài thơ *Lá đỏ* (Nguyễn Đình Thi); clip bài hát *Lá đỏ* (nhạc Hoàng Hiệp, lời thơ Nguyễn Đình Thi) và thực hiện Phiếu học tập số 2:

Phiếu học tập số 2: SO SÁNH TÁC PHẨM VĂN HỌC VÀ BÀI HÁT

	Bài thơ <i>Lá đỏ</i> (Nguyễn Đình Thi)	Bài hát <i>Lá đỏ</i> (nhạc Hoàng Hiệp)
Điểm giống nhau	...	
Điểm khác nhau	...	...

3) Nhóm 4 HS đọc đoạn văn bản *Thánh Gióng*, quan sát đường nét, màu sắc của bức tranh *Thánh Gióng* (trang 31) và thực hiện Phiếu học tập số 3:

Phiếu học tập số 3: SO SÁNH TÁC PHẨM VĂN HỌC VÀ BỨC TRANH

Tác phẩm	Chất liệu	Nội dung
Đoạn văn (truyện thuyết Thánh Gióng)	...	...
Tranh vẽ Thánh Gióng	...	...

4) Từ kết quả trả lời cho các câu hỏi trên, nêu cách hiểu thế nào là chuyển thể tác phẩm văn học.

B2. Thực hiện nhiệm vụ: Nhóm 2 HS lần lượt thực hiện các nhiệm vụ 1) → 2) → 3) → 4).

B3. Báo cáo, thảo luận: Đại diện 4 nhóm HS trình bày câu trả lời cho 4 câu hỏi, các nhóm khác bổ sung.

B4. Kết luận, nhận định: Dựa trên câu trả lời của HS, GV định hướng:

1) Tìm hiểu khái niệm

Tác phẩm	Khái niệm/ Đặc trưng
Tác phẩm văn học	Sản phẩm nghệ thuật ngôn từ (truyền miệng/ viết) được sáng tạo bởi các nhà văn (vô danh/ hữu danh): thơ, truyện, kí, kịch,...
Tác phẩm nghệ thuật	Các tác phẩm thuộc các ngành nghệ thuật khác nhau: kiến trúc, điêu khắc, hội hoạ, âm nhạc, vũ đạo, điện ảnh,...

2) Nêu những điểm giống và khác nhau giữa bài thơ *Lá đỏ* và bài hát *Lá đỏ*:

	Bài thơ <i>Lá đỏ</i>	Bài hát <i>Lá đỏ</i>
Điểm giống nhau	– Khắc hoạ hình ảnh cuộc gặp gỡ tình cờ, vội vã giữa đoàn quân giải phóng và cô gái (có thể là du kích) giữa rừng Trường Sơn lá đỏ, mịt mù khói lửa. – Lời bài hát, lời bài thơ: cơ bản giống nhau. – Gợi cảm xúc vừa tha thiết vừa hùng tráng.	
Điểm khác nhau	– Chất liệu: ngôn từ. – Kết hợp các dòng thơ 6 chữ và 7 chữ. – Cách ngắt nhịp ngắn (2/4, 4/3, 3/4).	– Chất liệu: ca từ, giai điệu. – Tiết tấu: mạnh mẽ, dứt khoát. – Giai điệu: mang âm hưởng hành khúc.

3) So sánh tác phẩm văn học và bức tranh:

Tác phẩm	Chất liệu	Nội dung
Đoạn văn (truyện thuyết Thánh Gióng)	Ngôn từ	Miêu tả chi tiết trang phục, hành động dũng mãnh của Thánh Gióng (lên ngựa, giết giặc)
Tranh vẽ Thánh Gióng	Giấy, màu	Thể hiện tư thế dũng mãnh của Thánh Gióng (cưỡi ngựa, cầm roi sắt, cây tre)

4) Chuyển thể là dựa trên những nội dung cơ bản của tác phẩm văn học để sáng tạo tác phẩm thuộc thể loại mới như điện ảnh, âm nhạc, hội hoạ,... Ví dụ, nhạc sĩ dùng ca từ, giai điệu; họa sĩ, nhà điêu khắc dùng đường nét, màu sắc, hình khối,...; biên đạo múa dùng vũ điệu phối hợp với âm nhạc; nhà biên kịch dùng lời thoại, hành động của các nhân vật,... để mang lại đời sống mới cho tác phẩm văn học.

Hoạt động 2.2. Tính sáng tạo trong quá trình chuyển thể tác phẩm văn học thành tác phẩm nghệ thuật

a. Mục tiêu: Giúp HS:

- Nhận biết sự khác biệt về chất liệu của văn học và một số loại hình nghệ thuật khác.
- Nhận biết được các đặc điểm của ngôn ngữ văn học.
- Lí giải được vai trò đồng sáng tạo của người đọc.
- Lí giải được tại sao vai trò "đồng sáng tạo" là cơ hội chuyển thể tác phẩm văn học sang một số loại hình nghệ thuật khác.

b. Nội dung:**c. Sản phẩm:** Các phiếu học tập và câu trả lời của HS.**d. Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. GV Giao nhiệm vụ học tập: Nhóm 2 HS đọc văn bản 1 (trang 33 – 35), trả lời các yêu cầu/ câu hỏi sau: 1) Nêu sự khác biệt về chất liệu giữa văn học với các loại hình nghệ thuật khác (âm nhạc, hội họa, điêu khắc...). 2) Ngôn ngữ văn học có những đặc điểm gì? 3) Tại sao mỗi người đọc có thể có những cách hiểu khác nhau về tác phẩm văn học? Điều này đem đến thuận lợi gì cho việc chuyển thể tác phẩm văn học sang những loại hình nghệ thuật khác? B2. Thực hiện nhiệm vụ Các nhóm HS lần lượt thực hiện 3 nhiệm vụ đã giao. B3. Báo cáo thảo luận HS trao đổi câu trả lời cho 3 câu hỏi. B4. Đánh giá kết quả thực hiện: GV nhận xét về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, hướng dẫn HS.	1) Chất liệu của văn học là ngôn từ, chất liệu của âm nhạc là ca từ, giai điệu; chất liệu của hội họa, điêu khắc là màu sắc, đường nét, hình khối được thể hiện trên giấy, lụa, đồng, ... 2) Ngôn ngữ văn học có các đặc điểm: a. Sức truyền cảm (hay tính hiệu cảm); b. Tính đa nghĩa (hay tính nhiều tầng ý nghĩa); c. Tính hình ảnh (hay cách nói bằng hình ảnh). 3) Do ngôn từ trong tác phẩm văn học có tính đa nghĩa, có thể gợi lên nhiều cách hiểu khác nhau, do vốn sống, quan điểm thẩm mỹ... của người đọc khác nhau. Vì thế, vai trò của người đọc còn được xem là "đồng sáng tạo" với tác giả. Đây là điều kiện thuận lợi cho việc chuyển thể tác phẩm văn học sang các loại hình nghệ thuật khác. Tùy theo cách đọc tác phẩm và tài năng của mình, người nghệ sĩ tìm thấy ở tác phẩm văn học tiềm năng cải biên, chuyển thể thành tác phẩm thuộc loại hình nghệ thuật mới. <i>Lưu ý:</i> cùng một tác phẩm văn học có thể có nhiều tác phẩm nghệ thuật chuyển thể. Cơ hội sáng tạo, đồng sáng tạo dành cho nghệ sĩ là rất nhiều và rất đa dạng.

Hoạt động 2.3. Mục đích, yêu cầu của việc chuyển thể tác phẩm văn học**a. Mục tiêu:**

- Lí giải được thế nào là chuyển thể trung thành và chuyển thể tự do (“cải biên”) từ tác phẩm văn học.
- Giải thích được ưu thế và hạn chế của ngôn ngữ văn học so với ngôn ngữ của các loại hình nghệ thuật.
- Nêu được nhiệm vụ, mục đích của việc nghiên cứu tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: GV giao nhiệm vụ cho học sinh hoạt động nhóm.**c. Sản phẩm:** Các câu trả lời của HS.**d. Tổ chức thực hiện:**

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ <i>* GV giao nhiệm vụ học tập:</i> Nhóm 2 HS đọc văn bản <i>Văn học – điện ảnh, hành trình chung và riêng</i> (trang 36 – 39), thực hiện các nhiệm vụ sau: 1) Trả lời câu hỏi 1 (trang 39).	Câu 1: – Ngôn từ trong phim truyện, ở đây là ngôn ngữ văn học (lời thoại của nhân vật, phụ đề...) được sử dụng trong phim truyện. – Hiện tượng “ngôn từ xuất hiện ngay

2) Trả lời câu 2 (trang 40) bằng cách điền vào bảng sau:

Chuyển thể trung thành	Chuyển thể tự do
...	...

3) Trả lời câu 3 (trang 40).

4) Trả lời câu 4 (trang 40).

B2. Thực hiện nhiệm vụ

- HS lần lượt thực hiện nhiệm vụ được giao.

B3. Báo cáo thảo luận

- Đại diện 4 nhóm trả lời cho 4 câu hỏi, các HS khác

B4. Đánh giá kết quả thực hiện:

- GV nhận xét, HS cần phải đạt được những kết quả sau:

Câu 1:

– Ngôn từ trong phim truyện, ở đây là ngôn ngữ văn học (lời thoại của nhân vật, phụ đề...) được sử dụng trong phim truyện.

– Hiện tượng “ngôn từ xuất hiện ngày càng nhiều trong phim truyện” có thể do nhiều nguyên nhân, trong đó có nhận thức ngày càng cao của người làm phim truyện chuyển thể về vai trò hỗ trợ hình ảnh hoặc ưu thế của “ngôn từ” trong việc thể hiện tính cách, tâm lí của nhân vật phim hoặc thể hiện nội dung, chủ đề của phim truyện.

– Qua đó, có thể rút ra kết luận: Giữa văn học và nghệ thuật điện ảnh luôn có mối quan hệ mật thiết, ngôn ngữ văn học nếu được phát huy sẽ hỗ trợ đắc lực cho ngôn ngữ điện ảnh.

Câu 2:

Chuyển thể trung thành	Chuyển thể tự do (cải biên)
Còn được gọi là “dựa theo”, trong đó “nhà biên kịch bám sát đường dây câu chuyện, tôn trọng cấu trúc, thậm chí cả hình thức của tác phẩm văn học gốc”.	Còn gọi là “phỏng theo”, trong đó “nhà biên kịch lựa chọn trong tác phẩm gốc những yếu tố thích hợp theo cách nhìn của mình, hoặc theo ý muốn của nhà sản xuất để đưa lên phim”.
Có tính chất minh	Người chuyển thể thể

càng nhiều trong phim truyện” có thể do nhiều nguyên nhân, trong đó có nhận thức ngày càng cao của người làm phim truyện chuyển thể về vai trò hỗ trợ hình ảnh hoặc ưu thế của “ngôn từ” trong việc thể hiện tính cách, tâm lí của nhân vật phim hoặc thể hiện nội dung, chủ đề của phim truyện.

– Qua đó, có thể rút ra kết luận: Giữa văn học và nghệ thuật điện ảnh luôn có mối quan hệ mật thiết, ngôn ngữ văn học nếu được phát huy sẽ hỗ trợ đắc lực cho ngôn ngữ điện ảnh.

Câu 2:

Chuyển thể trung thành	Chuyển thể tự do (cải biên)
Còn được gọi là “dựa theo”, trong đó “nhà biên kịch bám sát đường dây câu chuyện, tôn trọng cấu trúc, thậm chí cả hình thức của tác phẩm văn học gốc”.	Còn gọi là “phỏng theo”, trong đó “nhà biên kịch lựa chọn trong tác phẩm gốc những yếu tố thích hợp theo cách nhìn của mình, hoặc theo ý muốn của nhà sản xuất để đưa lên phim”.
Có tính chất minh họa cho tác phẩm văn học.	Người chuyển thể thể hiện sự sáng tạo của mình qua việc đọc và tiếp nhận nội dung, ý nghĩa từ tác phẩm văn học. Có thể dùng thuật ngữ “cải biên” thay cho “chuyển thể”.

Câu 3:

Có thể đồng tình với ý kiến của tác giả bài viết: “... bức họa vẽ một người phụ nữ với nụ cười mỉm nhưng không có ngôn từ nào có thể miêu tả được đầy đủ ý nghĩa những điều mà bức họa này gợi ra”. HS cũng có thể giải thích thêm: Nhận định của tác giả bài viết không phủ

hoạ cho tác phẩm văn học.	hiện sự sáng tạo của mình qua việc đọc và tiếp nhận nội dung, ý nghĩa từ tác phẩm văn học. Có thể dùng thuật ngữ “cải biên” thay cho “chuyển thể”.	nhận ưu thế riêng của ngôn ngữ văn học (ngôn từ). Lí do: Ngôn ngữ hội hoạ có những ưu thế về màu sắc, đường nét, khả năng tạo hình và biểu cảm riêng mà ngôn ngữ văn học không có. Câu 4: Ý kiến đã nhấn mạnh mục đích của việc chuyển thể tác phẩm nghệ thuật từ văn học là nhằm: – Giúp cho độc giả và khán giả nhận thấy được những nét riêng biệt trong từng loại hình. – Chỉ ra sự tác động qua lại lẫn nhau giữa hai loại hình này. Như vậy cần tránh một số ngộ nhận: – Chuyển thể là phụ thuộc vào văn bản gốc, chỉ nhằm minh hoạ cho văn bản gốc. – Lấy văn bản gốc (tác phẩm văn học) làm chuẩn mực để so sánh, đánh giá tác phẩm nghệ thuật, trong đó có phim truyện chuyển thể (trái lại, cần “chỉ ra sự tác động qua lại lẫn nhau giữa hai loại hình”). <i>Lưu ý:</i> - Sau quá trình chuyển thể, (các) tác giả chuyển thể có quyền đứng tên và là chủ sở hữu tác phẩm nghệ thuật cùng với tác giả văn học. - Tìm hiểu, giới thiệu việc chuyển thể tác phẩm nghệ thuật từ tác phẩm văn học phải “nhằm giúp cho độc giả và khán giả nhận thấy được những nét riêng biệt trong từng loại hình cũng như sự tác động qua lại lẫn nhau giữa hai loại hình này”.
---------------------------	--	---

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu:

- Nhận biết được một số loại hình nghệ thuật quen thuộc.
- Phân biệt được những nét cơ bản giữa tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.
- Biết so sánh, liên hệ với đặc điểm của một số loại hình nghệ thuật khác.

b. Nội dung: GV giao nhiệm vụ cho HS hoạt động nhóm.

c. Sản phẩm: Phiếu học tập, các câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs			Dự kiến sản phẩm		
B1. Chuyển giao nhiệm vụ - GV giao nhiệm vụ cho HS 1) Nhóm 2 HS thực hiện Phiếu học tập số 4 (bài tập 1, trang 40) và bài tập 2, trang 41. Phiếu học tập số 4 TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT ĐƯỢC CHUYỂN THỂ TỪ TÁC PHẨM VĂN HỌC			Bài tập 1:		
			Lĩnh vực nghệ thuật/ thể loại	Tên tác phẩm nghệ thuật – tác giả	Tên tác phẩm văn học/ thể loại/ tác giả
			Âm nhạc (ca khúc)	<i>Đi trong hương trầm</i> (nhạc: Thuận Yến; lời thơ: Hoài Vũ)	<i>Đi trong hương trầm</i> (thơ: Hoài Vũ)
			Hội họa (tranh vẽ)	<i>Thánh Gióng</i> (tranh Đông Hồ; tranh bột màu/ tranh sơn mài của Nguyễn Tư Nghiêm)	<i>Thánh Gióng</i> (truyện thuyết dân gian)
			Điện ảnh (phim truyện)	<i>Mùa len trâu</i> (đạo diễn: Nguyễn Võ Nghiêm Minh)	<i>Mùa len trâu</i> (truyện ngắn: Sơn Nam)
			Sân khấu (chèo/ tuồng/ cải lương/ kịch nói)	<i>Hồn Trương Ba, da hàng thịt</i> (kịch bản sân khấu của Lưu Quang Vũ)	<i>Hồn Trương Ba, da hàng thịt</i> (truyện cổ dân gian Việt Nam)
			Lĩnh vực/ loại hình nghệ thuật khác		
			Lĩnh vực/ loại hình nghệ thuật khác		
			Bài tập 2 (ví dụ):		
2) 2 – 4 đại diện nhóm báo cáo sản phẩm. B2. Thực hiện nhiệm vụ: - HS thực hiện nhiệm vụ được giao. B3. Báo cáo thảo luận: - Đại diện 2 nhóm báo cáo sản phẩm, các HS khác góp ý, bổ sung. B4. Đánh giá kết quả thực hiện:					

- GV nhận xét, đánh giá về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, hướng dẫn HS dựa trên định hướng sau: Bài tập 1:				Bài thơ <i>Đi trong hương trầm</i>	Bài hát <i>Đi trong hương trầm</i>
Lĩnh vực nghệ thuật/ thể loại	Tên tác phẩm nghệ thuật – tác giả	Tên tác phẩm văn học/ thể loại/ tác giả	Điểm tương đồng (chủ đề/ cảm hứng)	Bày tỏ tình yêu thương, nỗi nhớ tiếc và niềm tin của chủ thể “anh” (người chiến sĩ) về sự bất tử cùng hương trầm và sông nước Đồng Tháp Mười của nhân vật “em” (cô gái giao liên những năm chống Mỹ cứu nước).	
Âm nhạc (ca khúc)	<i>Đi trong hương trầm</i> (nhạc: Thuận Yến; lời thơ: Hoài Vũ)	<i>Đi trong hương trầm</i> (thơ: Hoài Vũ)	Điểm khác biệt (sáng tạo nghệ thuật)	- Chất liệu: ngôn từ. - Thể thơ tự do hiện đại với các yếu tố: từ ngữ, hình ảnh, vần, nhịp, âm điệu, biện pháp trùng điệp, ẩn dụ, hoán dụ,	- Chất liệu: ca từ, giai điệu. - Ca từ: điều chỉnh lời thơ theo lối mở đầu, kết thúc, có điệp khúc, luyến láy theo yêu cầu cấu trúc của một ca khúc. - Giai điệu: nhịp 2/4, âm hưởng dân ca.
Hội họa (tranh vẽ)	<i>Thánh Gióng</i> (tranh Đông Hồ; tranh bột màu/ tranh sơn mài của Nguyễn Tư Nghiêm)	<i>Thánh Gióng</i> (truyện thuyết dân gian)			
Điện ảnh (phim truyện)	<i>Mùa len trâu</i> (đạo diễn: Nguyễn Võ Nghiêm Minh)	<i>Mùa len trâu</i> (truyện ngắn: Sơn Nam)			
Sân khấu (chèo/ tuồng/ cải lương/ kịch nói)	<i>Hồn Trương Ba, da hàng thịt</i> (kịch bản sân khấu của Lưu Quang Vũ)	<i>Hồn Trương Ba, da hàng thịt</i> (truyện cổ dân gian Việt Nam)			
Lĩnh vực/ loại hình nghệ thuật khác					

4. Củng cố:

5. HDVN: Soạn bài: Phần 2. Viết bài phân tích, giới thiệu và thuyết trình về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học

Ngày soạn:

CHUYÊN ĐỀ 2. TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

Tiết 8, 9, 10, 11.

PHẦN II:

VIẾT BÀI PHÂN TÍCH, GIỚI THIỆU VÀ THUYẾT TRÌNH VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT ĐƯỢC CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

(Thời gian thực hiện: 4 tiết)

Giáo viên soạn: Trần Thị Hậu, THPT Mèo Vạc, Hà Giang

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Giúp HS hình dung ra bố cục, cấu trúc của kiểu bài, nhận biết các yếu tố thuộc ngôn ngữ nghệ thuật của tác phẩm chuyển thể
- Nhận biết được các thao tác mà người viết sử dụng để phân tích tác phẩm, từ đó, giúp các em có thêm kiến thức để viết bài phân tích, giới thiệu của mình.

2. Về năng lực

- HS nêu được ấn tượng nổi bật về tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học trong sự so sánh hợp lý với tác phẩm gốc.
- HS phân tích được cách chuyển thể tác phẩm văn học của tác giả.
- HS đánh giá được vị thế tồn tại độc lập của tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.
- HS biết trình bày các luận điểm một cách sáng rõ, mạch lạc, logic; chọn lọc và phân tích được các dẫn chứng phù hợp để làm sáng tỏ các luận điểm.
- HS biết sử dụng một cách linh hoạt các phương tiện phi ngôn ngữ trong bài viết.
- HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kỹ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

3. Về phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể, ...

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học: Máy vi tính, ti vi, bài giảng powerpoint.

2. Học liệu: -SGK, SGV, kế hoạch bài dạy.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Tổ chức

Lớp	Tiết	Ngày dạy	Sĩ số	Vắng

2. Kiểm tra bài cũ:

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: Kết nối – tạo hứng thú cho học sinh, chuẩn bị tâm thế tiếp cận kiến thức mới.

b. Nội dung: HS trả lời cá nhân để giải quyết một tình huống có liên quan đến bài học mới.

c. Sản phẩm: Đoạn kịch hoặc ca khúc do HS thể hiện.

d. Tổ chức thực hiện:

B1. Chuyển giao nhiệm vụ

- GV cho HS đóng một đoạn kịch ngắn hoặc hát một ca khúc... được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

– Yêu cầu HS nhắc lại những yếu tố cần lưu ý khi thưởng thức một tác phẩm điện ảnh, hội họa, âm nhạc được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

+ Học sinh viết kịch bản diễn một đoạn ngắn trong tác phẩm Chí Phèo hoặc Hòn Trơ Trọc, da hàng thịt.

+ Theo em những yếu tố cần lưu ý khi thưởng thức một tác phẩm điện ảnh, hội họa, âm nhạc được chuyển thể từ tác phẩm văn học là gì?

B2. Thực hiện nhiệm vụ: Học sinh đọc các tác phẩm liên quan, lựa chọn đoạn trích tiêu biểu, tập luyện tại nhà và diễn trên lớp

B3. Báo cáo thảo luận: Học sinh diễn kịch và ý kiến nhận xét của các HS khác.

B4. Đánh giá kết quả thực hiện:

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Nội dung 1:

a. Mục tiêu:

– HS hình dung ra bố cục, cấu trúc của kiểu bài; nhận biết các yếu tố thuộc ngôn ngữ nghệ thuật của tác phẩm chuyển thể, nhận biết được các thao tác mà người viết sử dụng để phân tích tác phẩm.

– HS có thêm kiến thức để viết bài phân tích, giới thiệu về một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung: Đọc bài viết tham khảo; viết bài phân tích, giới thiệu về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học và thuyết trình về tác phẩm đó.

c. Sản phẩm: Bài viết phân tích, giới thiệu về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học và bài thuyết trình về tác phẩm đó của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Đọc, phân tích bài viết tham khảo B1. Chuyển giao nhiệm vụ GV giới thiệu với HS về bộ phim <i>Những người thợ xé</i> và tác phẩm văn học gốc, nhấn mạnh những sáng tạo quan trọng của đạo diễn so với tác phẩm văn học. – GV có thể chiếu nhanh cho HS xem một số cảnh quay quan trọng, đặc sắc trong bộ phim và cho HS đọc một vài đoạn văn tiêu biểu trong tác phẩm văn học. – GV hướng dẫn và gọi HS đọc bài viết tham khảo, tổ chức hoạt động cho HS tìm hiểu ngữ liệu. – GV chia lớp thành 4 nhóm HS chuẩn bị trước phần trình bày tại nhà theo các yêu cầu sau: + Nhóm 1: Bài viết “ <i>Những người thợ xé</i> ” – từ văn học đến điện ảnh được bố cục như thế nào? + Nhóm 2: Tác giả đã phân tích bộ phim chuyển thể	1. Viết bài phân tích, giới thiệu về một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học. 1.1. Bố cục của bài viết tham khảo – <i>Mở bài:</i> Giới thiệu tên phim, đạo diễn, tên tác phẩm văn học, tác giả; nêu khái quát sự khác biệt, sáng tạo và giá trị của tác phẩm điện ảnh chuyển thể. – <i>Thân bài:</i> Phân tích các đặc điểm nổi bật của bộ phim chuyển thể trên các phương diện không gian, góc máy quay, nhân vật, cảnh quay, nghệ thuật dựng phim,... trong sự so sánh với tác

trên những khía cạnh nào?

+ **Nhóm 3:** Tóm tắt các luận điểm, lí lẽ và bằng chứng được tác giả sử dụng trong bài viết.

+ **Nhóm 4:** Vẽ sơ đồ tư duy trình bày lại bố cục chi tiết của bài viết.

B2. Thực hiện nhiệm vụ

– HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm phân công tại nhà.

– Chuẩn bị và cử đại diện nhóm trình bày nội dung đã chuẩn bị của nhóm trên lớp.

B3. Báo cáo thảo luận

– Các nhóm cử đại diện trình bày kết quả nhiệm vụ của nhóm.

– Các bạn trong lớp lắng nghe và trao đổi, góp ý, thảo luận.

B4. Đánh giá kết quả thực hiện:

– GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ của từng nhóm.

– Hệ thống lại các nội dung trọng tâm.

Hoạt động 2: Thực hành viết: Tìm hiểu quy trình viết bài giới thiệu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

- GV chọn một bộ phim (hoặc đoạn phim) được chuyển thể từ một tác phẩm văn học khác để hướng dẫn HS viết.

Ví dụ, đoạn phim *Chí Phèo khi mới ra tù* và *Cái chết của Chí Phèo* trong bộ phim *Làng Vũ Đại ngày ấy*.

Thông tin về bộ phim

- Tên phim: *Làng Vũ Đại ngày ấy*

- Năm sản xuất: 1982

- Chuyển thể ba truyện ngắn *Sống mòn*, *Chí Phèo*, *Lão Hạc* của nhà văn Nam Cao

- Đạo diễn: Phạm Văn Khoa

- Nội dung: Bộ phim gây tiếng vang vào thập niên 1990 khi khắc họa cuộc sống nông thôn trong xã hội phong kiến, nửa

Nhiệm vụ 1: Chuẩn bị trước khi viết

B1. Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV cho HS đọc lại tác phẩm *Chí Phèo* (Nam Cao) tại nhà và định hướng qua về nội dung trích đoạn phim được xem.

GV chia lớp thành 4 nhóm. Các nhóm vừa xem phim, vừa hoàn thiện các nội dung trong bảng so sánh:

B2. Thực hiện nhiệm vụ:

phẩm văn học.

– *Kết bài:* So sánh thông điệp được chuyển tải trong bộ phim và trong tác phẩm văn học.

1.2. Cách phân tích một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học

– Phân tích sâu những khía cạnh thuộc ngôn ngữ nghệ thuật của tác phẩm. Ví dụ, nếu là tác phẩm hội họa, cần phân tích các yếu tố như màu sắc, bố cục, đường nét, hình khối; nếu là tác phẩm âm nhạc, cần chú ý đến cao độ, trường độ, nhịp, tiết tấu, ...

– Trong quá trình phân tích, cần đối sánh với các yếu tố tương tự trong tác phẩm văn học để tìm ra sự tương đồng, khác biệt và những sáng tạo nghệ thuật độc đáo cũng như thông điệp riêng của tác giả.

2. Tìm hiểu quy trình viết bài giới thiệu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

1.1. Chuẩn bị

– Đọc tác phẩm văn học và xem bộ phim chuyển thể.

- Lập bảng so sánh các yếu tố như nhân vật, cốt truyện, bối cảnh, mở đầu, kết thúc, thông điệp trong hai tác phẩm,...

– Nhận xét bộ phim chuyển thể trên các phương diện: diễn xuất của diễn viên; cách dàn cảnh, bố cục và hình ảnh, cách phối hợp âm thanh; góc quay,...

– Tìm ra ý nghĩa của các hình ảnh, biểu tượng, nhân vật, thông điệp của nhà làm phim được chuyển tải trong tác phẩm

Yếu tố	Tác phẩm văn học	Đoạn phim chuyển thể
Cốt truyện, các sự kiện chính		
Bối cảnh (không gian, thời gian, sinh hoạt của con người...)		
Nhân vật (lời nói, hành động, suy nghĩ...)		
Thông điệp, tư tưởng nghệ thuật được chuyển tải		

- Các nhóm xem phim và hoàn thiện nội dung bảng so sánh.

- Phân công nhiệm vụ thuyết trình cho thành viên.

B3. Trình bày kết quả nhiệm vụ:

- GV chỉ định một nhóm lên báo cáo kết quả thực hiện của nhóm mình.

- Nhóm còn lại lắng nghe, quan sát, đối chiếu với sản phẩm của nhóm, trao đổi, thảo luận, bổ sung nếu có.

B4. Nhận xét, đánh giá:

- GV nhận xét, đánh giá về nhiệm vụ của mỗi nhóm.

- GV hệ thống lại nội dung và nhấn mạnh các yếu tố cần lưu ý

Nhiệm vụ 2: Tìm ý, lập dàn ý

- GV yêu cầu HS đọc nội dung này trong SGK và tóm tắt các yêu cầu khi tìm ý và lập dàn ý.

- GV chuẩn hoá kiến thức cần ghi nhớ cho HS.

B1. Chuyển giao nhiệm vụ

Học sinh đọc sách và thực hiện các yêu cầu trong phiếu học tập 01

Phiếu học tập số 01

Các bước trong quy trình viết		Những điểm cần lưu ý
Bước 1: Chuẩn bị viết		
Bước 2:	Tìm ý	
	Lập dàn ý	
Bước 3: Viết bài		
Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa		

B2. Thực hiện nhiệm vụ

1.2. Tìm ý và lập dàn ý

– Xác định ý tưởng trung tâm cho bài viết.

– Chọn lọc, sắp xếp các ý theo trật tự logic và làm nổi bật ý tưởng trung tâm.

+ Sắp xếp theo quan hệ đối sánh.

+ Sắp xếp theo trật tự thời gian.

+ Sắp xếp theo ấn tượng, cảm xúc của người xem.

1.3. Cấu trúc bài viết

- *Mở bài:* Giới thiệu về bộ phim; nêu những ấn tượng chính về bộ phim hoặc điểm khác biệt nổi bật giữa bộ phim và tác phẩm văn học.

- *Thân bài:* Trình bày các luận điểm chính; phân tích một số dẫn chứng cụ thể lấy từ bộ phim và tác phẩm văn học được chuyển thể; liên hệ với bối cảnh ra đời của bộ phim để lí giải thông điệp mà đạo diễn và nhóm làm phim muốn chuyển tải.

– *Kết bài:* Tóm tắt các vấn đề

- Các HS được giao nhiệm vụ trình bày cần hoàn thiện bài của mình và chọn cách thức thuyết trình phù hợp. B3. Báo cáo thảo luận - HS thuyết trình nội dung được yêu cầu. - GV phát phiếu nhận xét cho các bạn còn lại và tổ chức cho HS trao đổi, thảo luận về các nội dung được trình bày. B4. Đánh giá kết quả thực hiện: - GV nhận xét chung. - GV tổng kết ý kiến nhận xét của HS. Hoạt động 3: Thực hành viết B1. Chuyển giao nhiệm vụ: Đề bài viết bài giới thiệu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học. B2. Thực hiện nhiệm vụ - Các HS tìm ý, lập dàn ý theo bố cục ba phần B3. Báo cáo thảo luận: HS viết bài và chỉnh sửa B4. Đánh giá kết quả thực hiện: - GV nhận xét chung. - GV tổng kết ý kiến nhận xét của HS.	chính, đánh giá những sáng tạo nổi bật của nhà làm phim, khái quát giá trị của bộ phim 1.4. Viết và chỉnh sửa 3. Thực hành viết
---	--

Nội dung 2. Thuyết trình về một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học

a. Mục tiêu: Kích hoạt được kiến thức nền liên quan đến kỹ năng thuyết trình giới thiệu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung:

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS về hiểu biết nền liên quan đến kỹ năng thuyết trình giới thiệu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ – GV yêu cầu HS đăng tải các bài viết của mình lên link Padlet chung của lớp. – GV chọn 3 bài với 3 cách triển khai, quan điểm khác nhau để trình bày trong buổi thuyết trình tại lớp. – Hướng dẫn HS tổ chức buổi hội thảo chuyên đề với nội dung: Chuyển thể điện ảnh từ tác phẩm văn học qua trường hợp truyện ngắn <i>Chí Phèo</i> của nhà văn Nam Cao. – GV hướng dẫn các HS trình bày cần sử dụng các phương tiện phi ngôn ngữ để tạo hứng thú và giúp người nghe dễ dàng nắm bắt thông tin như các hình ảnh,	4. Thuyết trình về một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học. 4.1. Chuẩn bị – Xác định đối tượng người nghe, mục đích và bối cảnh bài thuyết trình. - Xây dựng dàn ý cho bài thuyết trình. - Chọn lọc các phương tiện phi ngôn ngữ để hỗ trợ cho bài thuyết trình: hình ảnh, video clip, sơ đồ, bảng biểu, ... 4.2. Thuyết trình - Diễn đạt một cách ngắn gọn, mạch lạc; chú ý nhấn mạnh các nội dung quan trọng. - Cần phân tích các ví dụ cụ thể và sử dụng các phương tiện trực quan như hình ảnh, video clip để chứng minh cho luận điểm của

video clip, sơ đồ, bảng biểu, ...	mình.
B2. Thực hiện nhiệm vụ – Các HS được giao nhiệm vụ trình bày cần hoàn thiện bài của mình và chọn cách thức thuyết trình phù hợp. – Các HS khác trong lớp theo phân công của GV, hỗ trợ về phương tiện, tư vấn nội dung cho các bài thuyết trình hiệu quả. – Tổ chức buổi hội thảo chuyên đề và thảo luận quanh 3 bài thuyết trình được chọn.	- Duy trì sự giao tiếp với người nghe bằng cách sử dụng ánh mắt, cử chỉ, ngữ điệu, hoặc đặt ra các câu hỏi để thu thập ý kiến phản hồi.
B3. Báo cáo thảo luận – HS thuyết trình nội dung được yêu cầu. – GV phát phiếu nhận xét cho các bạn còn lại và tổ chức cho HS trao đổi, thảo luận về các nội dung được thuyết trình.	4.3. Trao đổi, thảo luận - Lắng nghe ý kiến của các bạn và GV. - Phản hồi tích cực để hoàn thiện bài viết
B4. Đánh giá kết quả thực hiện: – GV nhận xét chung về buổi hội thảo và các nội dung thuyết trình. – GV tổng kết ý kiến nhận xét của HS. – GV chốt lại các thông tin cần lưu ý khi thuyết trình về bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học.	

Phiếu nhận xét về việc thực hiện các nhiệm vụ khi thuyết trình

STT	Tiêu chí	Kết quả	
		Đạt	Chưa đạt
1	Cấu trúc bài thuyết trình có đầy đủ ba phần: <i>Mở đầu, Triển khai, Kết luận.</i>		
2	Bài thuyết trình làm rõ được sự khác biệt hoặc sáng tạo nổi bật của bộ phim so với tác phẩm văn học.		
3	Bài thuyết trình phân tích được các yếu tố đặc trưng của ngôn ngữ điện ảnh như dàn cảnh, bố cục, hình ảnh, âm thanh, diễn xuất,...		
4	Các luận điểm, luận cứ được trình bày một cách sáng rõ, mạch lạc, logic.		
5	Tác phong chuyên nghiệp, ngôn ngữ linh hoạt, tạo sự hấp dẫn.		
6	Tương tác với người nghe hợp lý, câu hỏi, hiệu quả.		

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: HS hình dung tổng thể về cách thức viết bài phân tích về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS sơ đồ hoá bài học để thấy được các bước cần làm khi viết bài phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV phân nhóm HS, yêu cầu vẽ sơ đồ tư duy về các bước thực hiện khi viết bài phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.
- HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm và báo cáo kết quả trước lớp.
- GV nhận xét và chuẩn hoá kiến thức bài học.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức bài học vào việc viết đoạn văn phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS viết đoạn văn trình bày cảm nhận về giai điệu của ca khúc *Thuyền và biển* trong sự liên hệ với bài thơ nguyên tác.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

GV phân công nhiệm vụ viết đoạn văn theo hình thức cá nhân.

- HS thực hiện nhiệm vụ viết đoạn văn tại lớp.
- GV gọi một số HS đọc đoạn văn đã hoàn thành và nhận xét, góp ý.

4. Cũng cố:

Xem lại cách phân tích một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học

5. HDVN: Soạn bài: Phần 3. Thực hành chuyển thể tác phẩm văn học

Ngày soạn:

**CHUYÊN ĐỀ 2. TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT
CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC**

Tiết: 12, 13, 14, 15 - PHẦN 3. THỰC HÀNH CHUYỂN THỂ TÁC PHẨM VĂN HỌC
(Thời gian thực hiện: 4 tiết)

Giáo viên soạn: Nguyễn Thị Thương Hiền, THPT Hạ Hoà, Phú Thọ

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- HS chọn được tác phẩm văn học phù hợp để chuyển thể (tác phẩm mà bản thân đã đọc kĩ, hiểu sâu, có tiềm năng được dịch chuyển một cách thuận lợi sang ngôn ngữ của loại hình nghệ thuật khác...).
- HS chọn được loại hình nghệ thuật thích hợp để chuyển thể tác phẩm văn học (loại hình nghệ thuật phù hợp với sở trường bản thân và có thể chuyển tải tốt nhất ý đồ nghệ thuật của người chuyển thể).

2. Năng lực

- Chuyển thể tác phẩm văn học sang tác phẩm thuộc các loại hình nghệ thuật khác theo thể mạnh, sở thích của bản thân.
- HS phát triển năng lực sáng tạo, thẩm mỹ, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

3. Phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể, ...

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học

- *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12 – SGK,*
- *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12 – SGV.*
- Phiếu học tập dành cho HS, tài liệu tham khảo.
- File audio (bài hát), bức tranh, bộ phim chuyển thể từ tác phẩm văn học; công cụ hỗ trợ như máy tính, điện thoại kết nối mạng (nếu có).

2. Học liệu: *Chuyên đề học tập Ngữ văn 12 – SGK,* hồ sơ tài liệu, bảng biểu... liên quan đến bài học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Tổ chức

Lớp	Tiết	Ngày dạy	Sĩ số	Vắng

2. Kiểm tra bài cũ:

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: HS có tâm thế hứng thú, sẵn sàng tiếp cận bài học.

b. Nội dung: Tích hợp chương trình Ngữ văn lớp 10 và kết nối với nội dung bài học mới.

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của gv và hs	Dự kiến sản phẩm
Chuyển giao nhiệm vụ: – GV trình chiếu video clip một trích đoạn tác phẩm sân khấu <i>Xuý Vân giả dại</i>. – GV đặt câu hỏi nhanh: <i>Trích đoạn này là hình thức chuyển thể tác phẩm văn học nào? Các em đã được học ở chương trình Ngữ văn lớp mấy?</i> – GV giới thiệu thêm cho HS một số tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học, phân tích ý tưởng sáng tạo của tác giả được thể hiện trong tác phẩm. Thực hiện nhiệm vụ: HS xem video clip và trả lời câu hỏi của GV. Nhận xét, đánh giá, Ở lớp 10, HS đã được thực hành sân khấu hoá một tác phẩm văn học. Trong CD này, GV có thể hướng dẫn HS chuyển thể tác phẩm văn học sang tác phẩm thuộc nhiều loại hình nghệ thuật khác nhau như hội hoạ, âm nhạc, điện ảnh.	Tên tác phẩm: <i>Xuý Vân giả dại</i> (Trích chèo <i>Kim Nham</i>). Tác phẩm được học ở chương trình Ngữ văn lớp 10.

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

a. Mục tiêu: Giúp HS biết cách thức chuyển thể tác phẩm văn học sang tác phẩm thuộc các loại hình nghệ thuật khác theo thể mạnh, sở thích của bản thân.

b. Nội dung: GV hướng dẫn HS lựa chọn được tác phẩm văn học, loại hình nghệ thuật và phương thức thích hợp để chuyển thể. Từ đó, HS có thể tự tiến hành chuyển thể và công bố tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

c. Sản phẩm: Tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

c. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của gv và hs	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Chuẩn bị chuyển thể B1: Chuyển giao nhiệm vụ: -GV hướng dẫn HS thảo luận, chọn một hiện tượng văn học để chuyển thể (có thể là một nhân vật, một trích đoạn, một cảnh hoặc một sự kiện). Ví dụ, GV cho HS đọc phần mở đầu văn bản <i>Trở về</i> (trích <i>Ông già và biển cả</i> của Hê-minh-uê). Đây là đoạn văn rất giàu chất hội hoạ, lời văn miêu tả sống động cảnh tượng ông lão Xan-ti-a-go trở về sau khi đã bắt được con cá kiếm khổng lồ. Có thể chuyển thể cảnh này thành một bức tranh. -GV cùng HS xây dựng ý tưởng và các bước cụ thể để chuẩn bị chuyển thể một tác phẩm văn học. Ví dụ, để hướng dẫn HS chuyển thể cảnh tượng mở đầu trong văn bản <i>Trở về</i> thành một bức tranh, GV	1. Chuẩn bị - Lựa chọn tác phẩm văn học để chuyển thể. - Xây dựng ý tưởng: Chọn lọc một ý tưởng gắn với một sự kiện, chi tiết, hình ảnh... mà bạn thấy tâm đắc nhất để chuyển thể. Ví dụ, với đoạn văn mở đầu văn bản <i>Trở về</i>, HS có thể chọn một số chi tiết sau để chuyển thể thành bức tranh: + Ông lão dừng lại, ngoảnh nhìn thấy cái đuôi khổng lồ của con cá đang dựng thẳng sau đuôi tàu trong ánh sáng phản chiếu từ đèn đường.

chia lớp thành 5 nhóm và yêu cầu mỗi nhóm thảo luận một nội dung trong phiếu học tập sau:

PHIẾU HỌC TẬP

1. Liệt kê các chi tiết giàu chất hội họa trong đoạn văn.

2. Hình dung cảnh tượng được miêu tả (hình ảnh, màu sắc, ánh sáng, bố cục).

3. Nêu thông điệp được chuyển tải trong đoạn văn.

4. Mô tả bức tranh dự định chuyển thể (màu sắc, chất liệu, phong cách, ánh sáng, đường nét, bố cục).

5. Thông điệp muốn thể hiện trong bức tranh chuyển thể.

B2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Các nhóm trao đổi, thảo luận theo nội dung trong phiếu học tập.

Thống nhất ý tưởng chung của nhóm khi vẽ bức tranh chuyển thể.

B3: Báo cáo kết quả:

Sau khi thống nhất ý tưởng, cả nhóm có thể tiếp tục thảo luận về phương án chuyển thể và điền vào bảng gợi ý dưới đây những nội dung chi tiết, sau đó thuyết trình trước cả lớp để nhận được phản hồi của các bạn khác.

B4: Nhận xét, đánh giá:

-GV nhận xét về ý tưởng và kế hoạch chuyển thể của các nhóm.

-GV bổ sung, nhấn mạnh các yếu tố quan trọng để quá trình chuyển thể thành công

Hoạt động 2: Chuyển thể

B1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV giao nhiệm vụ cho các nhóm HS tự thực hiện việc chuyển thể ở nhà.

- GV mời phụ huynh HS hoặc những người có chuyên môn về nghệ thuật, hướng dẫn HS hoàn thiện tác phẩm nghệ thuật của mình cũng như chia sẻ về cách thức chuyển thể một tác phẩm văn học.

B2: Thực hiện nhiệm vụ:

Đại diện 4 nhóm sẽ vẽ lại bức tranh theo sự thảo luận và ý tưởng chung của nhóm.

B3: Báo cáo kết quả:

HS chia sẻ ý tưởng và kinh nghiệm, bài học rút ra sau khi hoàn thành chuyển thể cảnh tượng mở đầu văn bản *Trở về* sang một tác phẩm hội họa.

Hoạt động 3: Công bố tác phẩm chuyển thể

Chuyển giao nhiệm vụ:

+ Đường nét trần trụi màu trắng của xương sống và khối sẫm màu của cái đầu với lưới kiềng nhô ra cùng tất cả sự trống rỗng ở khoảng giữa.

+ Con mèo đi ngang qua đường phía xa...

- Chọn loại hình và thể loại, phong cách nghệ thuật của tác phẩm chuyển thể.

2. Chuyển thể

2.1. Lựa chọn phương thức chuyển thể

-Cần ý thức được quyền năng sáng tạo của mình để lựa chọn một phương thức chuyển thể yêu thích.

– Hai phương thức chuyển thể:

+ Chuyển thể trung thành với tác phẩm gốc.

+Chuyển thể không trung thành với tác phẩm gốc.

2.2. Sử dụng kí hiệu nghệ thuật của một loại hình nghệ thuật khác để chuyển thể tác phẩm

Cần hiểu rõ ngôn ngữ nghệ thuật riêng của loại hình nghệ thuật mà mình muốn sáng tạo nhằm chuyển thể một tác phẩm văn học.

Ví dụ, nếu chuyển thể tác phẩm văn học thành một bức tranh, cần cân nhắc màu sắc, ánh sáng, bố cục, hình ảnh, đường nét mà mình sẽ sử dụng.

3. Công bố tác phẩm chuyển thể

Tác phẩm nghệ thuật thuộc các loại hình nghệ thuật khác nhau cần được công bố dưới những hình thức riêng.

– Tác phẩm hội họa, điêu khắc: công bố trong một cuộc trưng bày, triển lãm.

– Tác phẩm sân khấu, điện ảnh: công diễn hoặc chiếu trên sân khấu, trong nhà hát, rạp chiếu

- GV có thể tổ chức một buổi công bố bức tranh chuyển thể trong phạm vi không gian lớp học hoặc nhà trường.

- Ngoài ra, GV yêu cầu HS đăng tải bức tranh đã vẽ lên mạng.

Thực hiện nhiệm vụ: HS thực hiện công bố tác phẩm theo hướng dẫn của GV và thu nhận ý kiến từ các HS, thầy cô khác hoặc phụ huynh.

Báo cáo kết quả: HS tổng kết các nhận xét, đánh giá sau khi công bố.

Nhận xét, đánh giá: GV đánh giá về hiệu quả của hình thức công bố tác phẩm đã chuyển thể trong phạm vi nhà trường và rút kinh nghiệm cho các lần sau.

Hoạt động 4: Tổng kết, đánh giá

- GV hướng dẫn HS tự đánh giá lại quá trình làm việc của mình và đánh giá sản phẩm của bạn dựa trên các câu hỏi gợi ý trong SGK (tr. 55).

-GV tổng kết lại toàn bộ quá trình thực hiện chuyển thể của HS.

phim, ...

– Tác phẩm âm nhạc: trình diễn trong một buổi biểu diễn.

4. Tổng kết, đánh giá

Việc tổng kết, đánh giá nhằm hoàn thiện tác phẩm và rút kinh nghiệm cho các hoạt động tiếp theo.

Bảng thể hiện ý tưởng chuyển thể:

Ý TƯỞNG CHUYỂN THỂ TÁC PHẨM VĂN HỌC		
Tác phẩm văn học	Cách thức	Tác phẩm chuyển thể
Tên tác phẩm:	Loại hình nghệ thuật:	Tên tác phẩm:
Tác giả:	Phương thức chuyển thể:	Thông điệp:
Nội dung chính:	Thể loại:	Nội dung:
Thông điệp:	Phong cách:	Hình thức thể hiện:
Yếu tố nghệ thuật muốn chuyển thể:	Hệ thống kí hiệu:	

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: HS hệ thống được kiến thức của bài học, biết cách thức chuyển thể một tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS vẽ sơ đồ tư duy về các bước chuyển thể một tác phẩm văn học.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV chia lớp thành các nhóm và yêu cầu vẽ sơ đồ tư duy khái quát lại các bước cần thực hiện khi chuyển thể tác phẩm văn học.

- HS làm việc theo nhóm và trình bày kết quả trước lớp.

- GV nhận xét, nhắc lại những điểm cần lưu ý.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: HS vận dụng được cách thức chuyển thể tác phẩm văn học vào việc thực hành chuyển thể một tác phẩm cụ thể.

b. Nội dung: HS thực hiện chuyển thể cảnh Chí Phèo vừa ra tù trong tác phẩm *Chí Phèo* của nhà văn Nam Cao thành một đoạn kịch ngắn và diễn trên lớp.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV có thể cho HS chuẩn bị ở nhà.
- Trên lớp, HS thực hiện diễn đoạn kịch ngắn theo yêu cầu của GV.
- Các bạn khác nhận xét về đoạn kịch vừa diễn.
- GV đánh giá và tổng kết bài học.

4. củng cố: Cách chuyển thể tác phẩm văn học

5. HDVN: Đọc và soạn chuyên đề 3